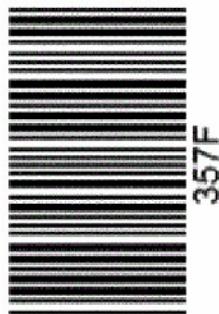

357

۳۵۷

F

نام :

نام خانوادگی :

محل امضاء :

صبح جمعه
۹۲/۱۲/۱۶
دفترچه شماره (۱)

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون ورودی دوره‌های دکتری (نیمه مت مرکز) داخل سال ۱۳۹۳

رشته‌ی
زبان و ادبیات فارسی (کد ۲۸۰۱)

نام و نام خانوادگی داوطلب:

شماره داوطلبی:

تعداد سؤال: ۱۰۰

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی (متون نظم و نثر، کلیات ادبی، بلاغت، زبان عربی)	۱۰۰	۱	۱۰۰

اسفندماه سال ۱۳۹۲

حق جاپ، تکثیر و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیکی و...) بس از پردازش آزمون، برای نمایی انتظامی حقوقی و حقوقی تها با مجوز این سازمان مجاز می باشد و با مخالفین برای مقررات و قرار می شود.

دانلود کلیه سوالات آزمون دکتری در وب سایت پاچ دی تست

کدام گزینه به مفهوم این بیت نزدیک است؟

- «هر که دیدارش نباشد دفع مرگ دوست نبود که نه هیوه ستش نه بروگ»
 ۱) یار آن باشد که جان بخشد ترا
 ۲) دوست آن باشد که گیرد دست دوست
 ۳) دیدار یار نامتناسب جهنم است
 ۴) درخت دوستی بنشان که کام دل به بار آرد

کدام گزینه به مفهوم این بیت نزدیک است؟

- «به گردن بر از جور دشمن حسام به از شنعت شهر و جوش عوام»
 ۱) سخن ناروای نادانان شنفتن به که از ستم دشمن با دوست گفتن
 ۲) بار ستم دشمن بر دوش کشیدن به که از دیگران ناسزا شنیدن
 ۳) به تیغ جفای دشمن مردن به که بار سوزنش این و آن بردن
 ۴) سال و ماه بار طعنه بردن به که به شمشیر خصم مردن

کدام بیت به سکوت مطلق دعوت می‌کند؟

- ۱) فراوان سخن باشد آگنده گوش نصیحت نگیرد مگر در خموش
 ۲) زبان درکش ای مرد بسیار دان که فردا قلم نیست بر بی‌زبان
 ۳) صدفولار گوهرشناسان راز دهان جز به لولو نکردن باز
 ۴) چو خواهی که گویی نفس بر نفس حلاوت نیابی ز گفتار کس

کدام گزینه از مفهوم این بیت دریافت نمی‌شود؟

- «جان بیمار مرا نیست ز تو روی سوال ای خوش آن خسته که از دوست جوابی دارد»
 ۱) دل مجروح عاشق را به جز محبوب که در می‌یابد
 ۲) اگر عنایت محبوب باشد بیماری دلکش می‌نماید
 ۳) چه بسیار پرسش‌ها که بی‌پاسخ می‌ماند
 ۴) آنجا که پاسخ نباشد پرسش بیهوده می‌نماید

کدام گزینه از مفهوم این بیت دریافت نمی‌شود؟

- «کفر زلفش ره دین می‌زد و آن سنگین دل در پیش مشعلی از چهره برافروخته بود»
 ۱) پیش‌پای عاشق چراغی برافروختن
 ۲) دین را به مخاطره افکنندن
 ۳) روی از دلدادگان پوشیدن
 ۴) ره به رهزن نمودن

کدام گزینه از مفهوم این بیت دریافت نمی‌شود؟

- «چو شمع صبحدم شد ز مهر او روشن که عمر در سر این کار و بار خواهم کرد»
 ۱) چون دوست رخ نماید عاشق را جان برآید
 ۲) چون خورشید برآید شمع نماید
 ۳) عاشق جان بر سر بی‌وفایی محبوب نهد
 ۴) سپیدهدم یک دم بر نیارد

کدام گزینه از مفهوم این بیت دریافت نمی‌شود؟

- «دندانه‌های تاج بقا شرع مصطفی است عقل آفرینش از بن دندان کند ضمان»
 ۱) عقل از صمیم قلب حقیقت دین را می‌پذیرد
 ۲) دین اسلام جاودانی است
 ۳) خرد جاودانه بودن دین را تضمین می‌کند
 ۴) دین و خرد توأمانند

<p>۸-۸</p> <p>مفهوم این بیت بر کدام گزینه تکیه دارد؟</p> <p>«تا جدایی زین و آن بر سرنشینی چون الف</p> <p>(۱) تصدیر
(۲) تنزیه
(۳) تجرید
(۴) تزکیه</p>
<p>۹-۹</p> <p>مفهوم این بیت چه چیز را نکوهش می‌کند؟</p> <p>«یعقوب هم به دیده معنی بود ضریر گر مهر یوسفی به یهودا بر افکند»</p> <p>(۱) بر هر کس و ناکس روی نیاز آوردن
(۲) بینا را ز تابیتا تمیز ندادن
(۳) لعل از خزف باز نشاختن
(۴) دیده را نادیده انگاشتن</p>
<p>۱۰-۱۰</p> <p>این بیت زبان حال کیست؟</p> <p>«مویی شدم که موی شکافم به تیر نطق کاسیب طالع هدف اضطرار کرد»</p> <p>(۱) جنگ‌آوری بی‌پروا
(۲) نقادی زبان پرسنده
(۳) دلدادهای بی‌قرار
(۴) هترمندی ناراضی</p>
<p>۱۱-۱۱</p> <p>کدام گزینه از معنی این بیت دریافت می‌شود؟</p> <p>«بر محکَّ کعبه کو جنس بلال آمد به رنگ هر که را زر بولهب روی است شادان آمده»</p> <p>(۱) با روی سیاه دلی روشن داشتن
(۲) سپید از سیاه بازنشاختن
(۳) به خلوص نیت فریفته شدن</p>
<p>۱۲-۱۲</p> <p>کدام بیت بوگرفته از قرآن <u>نیست</u>؟</p> <p>همچون ملخان ز بس پریشانی خوبیشی و برادری و خسرانی چون برگ رزان به ماه آبانی می‌خورد فلان و من سیندانی</p> <p>(۱) چون پشم زده شده که و مردم
(۲) آن گه ز میان خلق برخیزد
(۳) از چرخ ستارگان فرو ریزند
(۴) آن روز به عذر گفت نتوانی</p>
<p>۱۳-۱۳</p> <p>کدام گزینه از مفهوم این بیت دریافت می‌شود؟</p> <p>«تا همچو زید و عمرو مرا کور بود دل عییم نکرد هیچ کسی هر کجا شدم»</p> <p>(۱) نادانی بزرگ‌تر عیب است
(۲) بر نادان خرد نگیرند
(۳) لیس علی الاعمى حرج</p>
<p>۱۴-۱۴</p> <p>مفهوم کدام گزینه با گزینه‌های دیگر <u>متفاوت</u> است؟</p> <p>که من هم ز من هم ز ما می‌گریزم به پنهان مده کز ریما می‌گریزم که از سجدۀ پارسا می‌گریزم چو فرعونیان ز ازدها می‌گریزم</p> <p>(۱) مرا از من و ما به یک رطل بستان
(۲) به من آشکارا ده آن می‌که داری
(۳) حریف صبورم نه سیوح خوانم
(۴) بده جام فرعونیم کز تزهد</p>
<p>۱۵-۱۵</p> <p>مفهوم این بیت بر کدام گزینه <u>ندارد</u>؟</p> <p>سنگ در قندیل طالب علم عالم جوی کوب چنگ در فتراک صاحب درد دردی خوار زن»</p> <p>(۱) هنر را برای هنر باید آموخت
(۲) جز سوز دل به کار نیاید
(۳) دانشجویی امری دنیوی نیست</p>

-۱۶-

کدام گزینہ بے مفہوم این بیت نزدیک است؟

«چو خردی بزرگ آورد دستبرد به از صد بزرگان، کشان کار خرد»

- (۱) بزرگ باش و مشو تنگل ز خردی کار
- (۲) بزرگی یکی گوهر پر بھاست
- (۳) بزرگان خردہ بر خردان نگیرند
- (۴) بزرگی به عقل است نہ به سال

-۱۷- کدام گزینہ بے مفہوم این بیت نزدیک است؟

«سپید گشت چو چشم شکوفه چشم امل که در بیهار فراغت گل شکفته ندید»

- (۱) کسی آن آستان بوسد که جان در آستین دارد
- (۲) در دایره قسمت اوضاع چنین باشد
- (۳) جان به غم‌هایش سپردم نیست آرامم هنوز
- (۴) گر از دلبر وفا جستم جفا کرد

-۱۸- کدام گزینہ بے مفہوم این بیت نزدیک است؟

«بر سینه گشاده ما دست رده خلق بر روی بحر پنجه خونین کشیدن است»

- (۱) هر که می‌آید به آب رو از اینجا می‌رود
- (۲) عطا و منع مساوی است با رضامندی
- (۳) ندهد فرصت گفتار به محتاج کریم
- (۴) ز خود جدا شدگان پرس درد تنهایی که هر که دور ز مردم فتاده تنها نیست

-۱۹- کدام بیت مکمل معنایی این بیت است؟

«هر که اندر وجه ما باشد فنا کل شی هالک نبود جزا»

- (۱) هر که او بر در من و ما می‌زند
- (۲) زان که در الاست او از لا گذشت
- (۳) کل شی هالک جز وجه او
- (۴) چون نبودی فانی اندر بیش من

-۲۰- کدام گزینہ از مفہوم این بیت دریافت می‌شود؟

«چون کند تقصیر پس چون تن زند؟ آن که لبیکش به یارب می‌رسد»

- (۱) خواندن همان و اجابت همان
- (۲) توبه همان و پذیرش همان
- (۳) گناه همان و پشیمانی همان
- (۴) تن آسانی همان و کیفر همان

-۲۱- کدام گزینہ از مفہوم این بیت دریافت می‌شود؟

«زان غنا و ز آن غنی مردود شد که ز قدرت صبرها پدروود شد»

- (۱) نہ ثروت به کار است نہ آواز خوش
- (۲) توانایی بی‌شکیابی به دست نیاید
- (۳) ثروت تواند که قدرت را در هم شکند
- (۴) بی‌نیازی موجب طغیان است

-۲۲- کدام گزینہ از مفہوم این بیت دریافت می‌شود؟

«در شان نیاز آیت احسان و ایادیت چون پیرهن یوسف و چشم پدر آمد»

- (۱) بی‌نیازی بخشیدن
- (۲) انتظار را پایان بخشیدن
- (۳) نیکی را به نیکی پاسخ دادن
- (۴) دست نیاز به درگاه بی‌نیاز پرآوردن

پےاچ دی تست؛ نخستین وب سایت تخصصی آزمون دکتری

مجموعه دروس تخصصی

صفحه ۵

357F

- ۲۳ کدام گزینه می‌تواند مکمل معنایی و تعلیل این مصراع باشد؟
«برتر نکشد قدر ترا دست وزارت»
- (۱) یارب چه کمالی تو عرب را و عجم را
(۲) کامروز نشاطی است فره فضل و کرم را
(۳) گر عرض دهد عارض جاه تو حشم را
(۴) افزون نکند سعی شمر ساحت یم را
- ۲۴ کدام گزینه از مفهوم این بیت دریافت می‌شود؟
«آن را که تب لرزه حرب تو بگیرد عیسی نتند بر تن او تار توان را»
- (۱) ساز جنگ تو هرگز از ارتعاش نخواهد افتاد
(۲) هرگز کس به جنگ تو بر نخواهد خاست
(۳) بدخواه تو معجز نتواند داشت
(۴) در این بیت سخن از کیست؟
- ۲۵ «مه نیسان شبیخون کرد ناگه بره کانون»
که گودون گشت ازو پر گود و صحراء گشت ازو پو خون
(۱) شکوه بهاران
(۲) ریش باران
(۳) آسیب خزان
(۴) توقف زمان
- ۲۶ مفهوم این عبارت خواهان چیست؟
«هیچ بندۀ راه کُر نگرفت و بر خداوند خویش بیرون نیامد که سود کرد»
- (۱) درک موقعیت
(۲) جبران خطا
(۳) وفاداری
(۴) حفظ ظاهر
- ۲۷ مفهوم کدام گزینه با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟
دست استیلای روز عقد کواكب از هم فرو ریخت
عروس شام جهاز زر از طلاقجه آسمان درهم چید
شب‌های هلالی در سیر متوالی لیالی بیض می‌شناخت
مهر چون ورق بزر جمهور از مطلع شرقی بتافت
- ۲۸ «دم اختراع و فسون اختداع در کس گرفتن» یعنی
(۱) ناراستی را بر راستی ترجیح دادن
(۲) نیرنگ‌ها مؤثر افتادن
(۳) به حیله از هیچ همه چیز ساختن
(۴) از خدمعه باز نایستادن
- ۲۹ کدام گزینه به مفهوم این جمله نزدیک است؟
«به مسبار استقصا غور محاسن و مقابح آثار بشناختن»
- (۱) ژرفای مطالب را به سر انگشت تدبیر بازشناختن
(۲) در شناخت نیک و بد از هیچ کوششی دریغ ندادشتن
(۳) در شناخت زیبایی از زشتی به جان گوشیدن
(۴) در حد توان خوبی و بدی را با خوبی پاسخ دادن
- ۳۰ کدام گزینه مفهوم این جمله را در بردارد؟
«عقود منظومات را در عقد اعتبار فحول افضل آوردن»
- (۱) نظر صاحب‌نظران را درباره نظم و نثر خود جویا شدن
(۲) عروس زیبایی نظم را به منصة ظهور نشاندن
(۳) رشته گوهر آگین شعر را به محضر دانایان تقدیم کردن
(۴) سروده خویش را در معرض نقد دانشوران نهادن
- ۳۱ کدام گزینه از مفهوم این عبارت دریافت می‌شود؟
« بصیری که در مشکلات زجاجی بصر به چراغ ادراک پرتو جمال حقیقتش نتوان دید»
- (۱) خدا یَدِرک و لا یوصف است
(۲) ذات خداوند در نیافتنی است
(۳) جز در پرتو هدایت او کس ره به جایی نبرد
(۴) فروغ زیبائیش چشم را خیره می‌کند

دانلود کلیه سوالات آزمون دکتری در وب سایت پےاچ دی تست

پےاچ دی تست؛ نخستین وبسایت تخصصی آزمون دکتری

مجموعه دروس تخصصی

صفحه ۶

357F

- ۳۲

کدام گزینه از مفهوم این عبارت دریافت می شود؟

«اگر به هر خطیئتی که در راه خدمتگاران آید مطالب و معاقب شوند رسم خادم مخدومی از جهان برخیزد.»

- (۱) افرار به گناه موجب بخشناسی است.
(۲) به هر حال حفظ فاصله طبقاتی ضروری است.
(۳) چه بسیار جرمها را که باید تادیده انگاشت.
(۴) در هر کار باید از افراط و تغیریط پرهیز کرد.

- ۳۳ در این عبارت از کدام گزینه سخن نرفته است؟

«... در آعه سپید پوشیدی و اسبی بلند برنشستی بنانگوشی و بربند و پاردم سخت پاکیزه و جناغی ادیم سپید»

- (۱) رانکی
(۲) زین یوش
(۳) طاق ییش زین
(۴) سینه بند

- ۳۴ کدام گزینه از مفهوم این عبارت دریافت می شود؟

«اینها همه نیرنگ است و بر آن داهیه گان و سوختگان بنه شود و دانند که آفروشه نان است.»

- (۱) آن را که خبر شد خبری باز نیامد.
(۲) از حلوا گفتن دهان شرین نمی شود.
(۳) خام طبعان کودن را توان فریقت نه ...
(۴) کلوخ انداز را پاداش سنگ است.

- ۳۵ کدام گزینه می تواند جانشین نقطه چین شود؟

«رسد خدمتگاران را که بر صاحبان قدرت اعتراض کنند و خاموشی بهتر با ایشان هر کسی را به کار باشد.»

- (۱) خدا
(۲) حیا
(۳) قفا
(۴) قضا

- ۳۶ مفهوم این بیت کدام گزینه را نکوهش می کند؟

«کسا رقة الرَّمَانَ منْ كرمِ جارِهَا تَعُودُ بِالْمَرْضِيِّ وَ تَطْمِعُ فِي الْفَضْلِ»

- (۱) انتظار لطف از رهزنان داشتن
(۲) با افسانه و افسون مردم را فریفت
(۳) خوشنودی خلق را رضای خدا تصور کردن
(۴) با مال حرام به کاری نیک دست یازیدن

- ۳۷ کدام گزینه درباره یونصر صادق نیست؟

«بونصر صیبی مردی بود از دهاء الرجال با فضلی نه بسیار و نه عشوه و زرق با وی و امیر محمود در نهان وی را منهی ساخته.»

- (۱) جاسوس
(۲) تیزهوش
(۳) سليم النفس
(۴) پر اذعا

- ۳۸ «دrom به دانگی باز آمدن» متناسب است با

- (۱) پیشه کردن ریاضت اقتصادی
(۲) کاسته شدن از میزان تورم
(۳) عدم اعتماد به سرمایه گذاری
(۴) کم ارزش شدن پول ملی

- ۳۹ در این عبارت سخن از چیست؟

«اطفال شیرخواره را پستان منیت در دهان حیات نهادند و دایه از این دایه ترتیب دادند.»

- (۱) میراندن
(۲) برخاش کردن
(۳) کودکان را تحقیبو کردن
(۴) از شیر بازگرفتن

- ۴۰

در این عبارت از کدام گزینه سخن نرفته است؟

«علی خواجه را به ایالت جند نصب کردند و تا به وقتی که از دارالقضا منشور اجل به عزل او نافذ نگشت در آن عمل بود.»

- ۱) فرماتروایی کردن ۲) گوشة انزوا گزیدن
۳) در مدت حیات بر کار بودن ۴) فرمان مرگ را گردان نهادن

- ۴۱ مفهوم کدام گزینه با گزینه های دیگر متفاوت است؟

- ۱) پیوسته مکاشفت قایم بود
۲) به طعن و ضراب تنها کباب می کردند
۳) ایناس و تهدید و وعد و وعید بر جای بود
۴) تا یک نفس نفس می زد مکاوحت می نمودند

- ۴۲ در این عبارت از کدام گزینه سخن نرفته است؟

«فرمان رسانیدند تا کایا بنا من کان هر که در زرنوق بود بیرون آمدند و حصار را صحراء کردند و بعد از احصاء فتیان و شبان را به حشر تعیین کردند»

- ۱) سرشماری ۲) مصادره اموال
۳) به بیگاری گرفتن ۴) تخریب بارو

- ۴۳ کدام گزینه به مفهوم این عبارت نزدیک است؟

«تلہف بر فوت ایام تحصیل مربع نیست و حسرت بر اعوام تعطیل منجح نه»

- ۱) از گذشته نکرد باید یاد
۲) از رفته میندیش و ز آینده مپرس
۳) از آن غمی که گذشته است بر تو یاد مکن
۴) چه باید رفته را آندوه خوردن

- ۴۴ کدام گزینه از مفهوم این عبارت دریافت می شود؟

«هامون از ازدحام کتابیب با هضاب سرافرازی کرد و تلال از وطات سواران پایی مال شد»

- ۱) سیر کوهها ۲) انبوهی لشکر
۳) برخاستن توفانی از گرد و غبار ۴) بر نیزه شدن سرها

- ۴۵ کدام گزینه مفهوم این جمله را در بردارد؟

«از تمنطق صفوف لشکر گرد آن فصلهایها برآوردند»

- ۱) گرد بر گرد آن را محاصره کردند
۲) سپاهیان صف در صف به حرکت در آمدند
۳) کمریندها را برای جنگ محکم ببستند
۴) دیوارهای فروافتاده را برآورده

- ۴۶ «مغز تمویلهای قاصدان را شناختن» یعنی

- ۱) به دروغ و نیزه بدخواهان پی بردن
۲) به فربی و نیزه، دوستان را از راه به در بردن
۳) صدق دوستان از دروغ دشمنان تشخیص دادن

- ۴۷ کدام گزینه از مفهوم این جمله دریافت می شود؟

«آنچه بر صوفی گذرد او راه آن باشد نه راه بر آن»

- ۱) هیچ چیز را به خود نکشد و از خود دفع نکند
۲) چشم خلق از جمله احوال او فرو دوخته باشد
۳) به هیچ جایش نسبت و اضافت نماید
۴) از تقلید عوام و متابعت خواص فارغ باشد

- ۴۸- کدام گزینه از مفهوم این عبارت دریافت می‌شود؟
«در مذهب مروت منع سائل خاصه که دوستی او بر سبیل تبرّع باشد محظوظ است»

(۱) دوستی با خدای ناشناس حرام است
(۲) دوست مخلص را نشاید از در راندن
(۳) شرط جوانمردی دست پیش کس دراز نکردن است
(۴) جوانمردی دست از سؤال بازداشت نکردن است

-۴۹- کدام گزینه مکمل معنایی این جمله است؟
«عاقل باید که نهمت در کسب حطام فانی نبندد...»

(۱) و دمدمه و افسون ایشان در او اثر نکند
(۲) و همت بر طلب خیر باقی مصروف دارد
(۳) مگر کردار نیک که برای آخرت مذخر گرداند
(۴) که بر وفای او گیسمای نتوان دوخت

-۵۰- در این عبارت به کدام گزینه اشاره نشده است؟
« حاجت ملوک به کافیان ناصح که استعداد محترمیت اسرار و استقلال تمثیلت اعمال دارند همه مقرر است»

(۱) ائمه به خوبی
(۲) رازداری
(۳) عیب پوشی
(۴) خیرخواهی

-۵۱- در این بیت کدام گزینه ملاحظه می‌شود؟
«برین جان پریشان رحمت آربد که وقتی کاردان کاملی بود»

(۱) حاجب
(۲) مزید
(۳) تأسیس
(۴) نائزه

-۵۲- این بیت از کدام بحر است؟
«من خار و خاکم و تو آفتاد و ابر گلها و لالهها دهم از تربیت کنی»

(۱) رمل
(۲) هرج
(۳) هزج
(۴) مضارع

-۵۳- نام بحر این بیت چیست؟
«آسمان را گستته شد زنجیر داد فریادخوان نخواهد داد»

(۱) هرج
(۲) مضارع
(۳) خفیف
(۴) منسوج

-۵۴- مصراع دوم بیت زیر چیست؟
«یار مفروش به دنیا که بسی سود نکرد آنکه یوسف به زر ناسره بفروخته بود»

(۱) استعاره
(۲) تلمیح
(۳) تشبيه متعدد
(۴) تمثیل

-۵۵- کدام گزینه در مصراع دوم بیت زیر وجود دارد؟
«هر که شیرینی فروشد مشتری بر وی بجوشد یا مگس را پر بینده یا عسل را سر بپوشد»

(۱) مجاز - مجاز
(۲) کنایه - کنایه
(۳) کنایه - کنایه
(۴) کنایه - مجاز

-۵۶- «نیل عدم» در مصراع زیر چیست؟
«اول غسلی بکن زین سوی «نیل عدم»»

(۱) استعاره
(۲) ایهام
(۳) تلمیح
(۴) مجاز

- ۵۷- در این بیت کدام مورد وجود دارد؟
 «چه سبب سوی خراسان شدم نگذارند»
 عندهیم به گلستان شدم نگذارند
 (۱) ایجاز (۲) مجاز
 (۳) وصل بین دو مصraig (۴) تمثیل
- ۵۸- واژه (در) در مصraig زیر چیست?
 «بدیهی همی بارم از خاطر این «در»»
 (۱) ایهام (۲) مجاز عقلی
 (۳) استعارة مصraig (۴) استعارة مکنیه
- ۵۹- در بیت زیر ترکیب «بسته کمر» چیست?
 ««بسته کمر» آسمان چو پیکان ماند به درت مسخران را»
 (۱) ایهام (۲) مجاز (۳) کنایه (۴) تلمیح
- ۶۰- در مصraig نخست بیت زیر چه ویژگی بلاغی وجود دارد؟
 «ز دست شاهد نازک عذر عیسی دم شراب نوش و رها کن حدیث عاد و ثمود»
 (۱) تعقید لفظی (۲) تعقید معنوی
 (۳) مستدالیه مقدم (۴) تتابع اضافات
- ۶۱- میان دو مصraig بیت زیر کدام نکته معانی هست?
 «گفت حافظ لغز و نکته به یاران مفروش آه ازین لطف به انواع عتاب آلدده»
 (۱) اطناب ممل (۲) ایجاز مخل (۳) وصل کمال اختلاف (۴) فصل کمال اتحاد
- ۶۲- در بیت زیر کدام ویژگی معانی هست?
 «صبح الخیر زد بلبل کجایی ساقیا برخیز که غوغامی کند در سر خیال خواب دوشینم»
 (۱) استاد مجازی (۲) استعارة مصraig (۳) تلمیح (۴) اطناب
- ۶۳- واژه «غیری» از نگاه علم معانی چیست?
 «اگر بر جای من «غیری» گزیند دوست، حاکم اوست حرام باد اگر من جان به جای دوست بگزینم»
 (۱) ایجاز (۲) نکره (۳) مستدالیه معرفه (۴) عام
- ۶۴- ترکیب «آب عنب» در بیت زیر چیست?
 «همت عالی طلب جام مرصن گو مباش رند را «آب عنب» یاقوت رمانی بود»
 (۱) ایجاز (۲) استعارة مطلق (۳) مجاز به علاقه ما کان (۴) مجاز
- ۶۵- در این بیت ترکیب «یاد باد» چه نوع جناسی است?
 ««یاد باد» آنکه به اصلاح شما می شد راست نظم هر گوهر ناسفته که حافظ را بود»
 (۱) تام (۲) مرفو (۳) مضارع (۴) متوجه

- ۶۵- در کدام گزینه جمله موقول به مفعول وجود ندارد؟
- (۱) بی صناعتی و ترتیبی شعر مگویی که شعر راست ناخوش بود
 - (۲) بدان که هر کسی را چه باید گفت
 - (۳) اگر خواهی که زبانت دراز بود کوتاه دست باش
 - (۴) پگذارید که امروز شکمی چرب کنند
- ۶۶- در این بیت «گفت کی باشد گدا آن کز کلاهش تکمه‌ای صد چو ما را ماهها بل سال‌ها برگ و نواست» مسندالیه کدام است؟
- (۱) گدا
 - (۲) تکمه
 - (۳) کی
 - (۴) برگ
- ۶۷- در این بیت «گر چه نام یوسف‌ش بودی ندیم نام او در جان خود گفتی مقیم»، «مقیم» چیست؟
- (۱) نهاد
 - (۲) صفت
 - (۳) تمیز
 - (۴) قید
- ۶۸- کدام گزینه از نظر ساخت دستوری با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟
- (۱) روش
 - (۲) بودش
 - (۳) دهش
 - (۴) آلیش
- ۶۹- کدام جمله از نظر نگارش فارسی درست است؟
- (۱) این کتاب متفاوت از دیگر کتاب‌هاست
 - (۲) گلستان به وسیله سعدی نوشته شده است
 - (۳) چنانچه می‌دانید هوشیگ دوست پرویز است
 - (۴) او ساختار شخصیت‌ها را در دو روایت به هم شبیه می‌داند
- ۷۰- در کدام گزینه جمله محدود است؟
- (۱) گر سلسله مرا کنی ساز ورنه شده گیر شیفته باز
 - (۲) هر آینه بدو باید پیوست و هول و خطر او مشاهده کرد
 - (۳) چون تو را برداشتیم و در هوا رفت البته لب نگشایی
 - (۴) خدایا تو دانی که من شوانی کردی
- ۷۱- کدام بیت به سبک هندی است؟
- (۱) عیش در عالم نبودی گر نبودی روی زیبا
 - (۲) تا چمن دم زد ز لطف عارض رعنای تو
 - (۳) رنگ رخسار ضمیرت را تنا گفت آفتاب
 - (۴) اندرآ در باغ تا ناموس گلشن بشکند
- ۷۲- کدام گزینه در باب شعر انوری درست نیست؟
- (۱) وجود مفاهیم و اصطلاحات علمی
 - (۲) آمیختن کلام به طنزی دلپذیر
 - (۳) بیان معانی مشکل همراه با ایجاز
 - (۴) اوردن مفاهیم خاص فرهنگ عرب
- ۷۳- کدام شاعر از هواداران سبک هندی یا اصفهانی است؟
- (۱) نادر نادرپور
 - (۲) فریدون مشیری
 - (۳) محمد قهرمان
 - (۴) فریدون تولی

- ۷۵ - کدام عارف از پیروان سلسلة کبرویه است؟
- (۱) حبیب عجمی (۲) حاتم اصم
 (۳) مجdal الدین بغدادی (۴) عبدالله مبارک
- ۷۶ - جمله «دل مختوم مرده باشد» توضیح کدام گزینه است؟
- (۱) غین (۲) زین
 (۳) تفرقه (۴) غیبت
- ۷۷ - کدام متن را مجتبی مینوی تصحیح نکرده است؟
- (۱) ویس و رامین (۲) نامه تسیر
 (۳) اسکندرنامه (۴) سیره جلال الدین منکبرنی
- ۷۸ - آثار کدام یک جزو ادبیات کارگری نیست؟
- (۱) ابوالقاسم لاهوتی (۲) ابوتراب جلی
 (۳) محمدعلی افراشته (۴) گلچین گیلانی
- ۷۹ - تنوع وزن عروضی در شعر کدام شاعر قابل اعتنای است؟
- (۱) پروین اعتصامی (۲) سیمین بهبهانی
 (۳) علی بابا چاهی (۴) هوشنگ ابتهاج
- ۸۰ - موضوع کدام کتاب تفسیر قرآن است؟
- (۱) بصائر یمینی (۲) نزهة الارواح
 (۳) روح الارواح (۴) منارات السائزین

■ ■ عین الأصح و الأدق في الجواب للترجمة أو التعريب أو المفهوم (۸۱ - ۸۹)

- ۸۱ - (و هُدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ و هُدُوا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ):

- (۱) بسمت گفتارهای پاکیزه هدایت شدند و بسمت صراط ستایش شده راهنمائی شدند!
 (۲) بسوی پاکیزه‌ها از گفتار و بسوی راه آنکه ستایش شده، هدایت شدند!
 (۳) هدایت کرده شدند بسمت گفته‌های پاکیزه و به سمت صراط مورد حمد قرار گرفته!
 (۴) هدایت یافتند بسوی گفتار نیک و هدایت شدند به راه ستدند!

- ۸۲ - «إِنَّ لِلْقَلْبِ مَا وَدَّ مِنَ الْحِكْمَةِ وَ أَضَادَأَ مِنْ خَلْفِهِ؛ فَإِنْ سَنَحْ لَهُ الرَّجَاءُ أَذْلَهُ الْطَّمْعُ وَ إِنْ مَلَكَهُ الْيَأسُ فَتَلَهُ الأَسْفُ!»:

- (۱) در قلب ماده‌هایی از حکمت و ماده‌هایی از مخالف آن نهاده شده؛ پس اگر به امید روی بیاورد طمع وی را از پای در می‌آورد و اگر به نومیدی روی بیاورد افسوس و دریغ او را به قتل می‌رساند!
- (۲) قلب را موادی از حکمت است و اضدادی مخالف آن؛ پس اگر امید بدو دست دهد طمع او را خوار می‌گرداند و اگر یأس بر او چیره گردد تأسف او را به قتل می‌رساند!
- (۳) در دل موادی از حکمت و موادی از اضداد خلاف آن قرار داده شده؛ چه هرگاه امیدوار گردد حرص و آز بر او هجوم می‌آورد و هرگاه مایوس شود افسوس و دریغ او را می‌کشد!
- (۴) دل را ماده‌هایی از حکمت و از اضداد مخالف آنست؛ چه هرگاه امیدوار شود حرص و آز او را ذلیل می‌گرداند، و هرگاه نامید گردد افسوس وی را می‌کشد!

-۸۳- «التعقید الّذی نراه فی کتابات أبی العلاء ناتج عن فراغه الطویل الّذی أمضاه فی عزلة عن النّاس، أما تفوقه علی معاصریه فکان ناشئاً عن فقد بصره!»:

- (۱) پیچیده کردن مطالب که در آثار ابی العلاء به چشم می خورد، مربوط به اوقات بیکاری است که با عزلت نشینی گذرانده، اما فضیلت او بر معاصران خویش بخاطر اینست که از نعمت بینائی محروم بوده است!
- (۲) این تعقید که در نوشته های ابی العلاء دیده می شود، به دلیل اوقات فراغت طولانی اوست که در گوشه ای به دور از مردم می زیست و برتر شدن او از بقیه معاصران بر اثر نابینائی اوست!
- (۳) پیچیدگی نوشته های ابی العلاء را فرصت های طولانی او که در عزلت و گوشه گیری از مردم گذرانده بود برایش فراهم کرد، اما برتری او بر معاصران از نابینائی اش نشأت گرفته است!
- (۴) تعقیدی که در نوشته های ابو العلاء می بینیم محصول اوقات فراغت طولانی اوست که در انزوای از مردم گذرانده بود، اما تفوق او بر معاصرانش ناشی از نابینایی او بوده است!

-۸۴- «وَظْلُمُ ذُوِيِ الْقُرْبَى أَشَدَّ مَضَايِّصَةً عَلَى الْمُرِءِ مِنْ وَقْعِ الْحَسَامِ الْمَهْنَدِ!»:

- (۱) ظلم خویشاوندان بر انسان از ضربه شمشیر تیز و برآن دردناکتر است!
- (۲) اگر با خویشان خود به میدان جنگ بروی از عهده شمشیر برآن دشمن برمی آیی!
- (۳) دشمن مهریان و دلسوز و دانا بهتر از دوست نادان و سنتگدل و بی وفاست!
- (۴) ستم کردن به خویشاوندان و نزدیکان بدتر از رودررو جنگیدن و شمشیر زدن به آنهاست!

-۸۵- «فَلَوْ كُنْتُ فِي كَبَلٍ، وَ بُحْتُ بِلُوعَتِي إِلَيْهِ، لَأَنْتَ رَحْمَةٌ لِي سَلَاسِلَهُ!»:

- (۱) کاش اسیر غل و زنجیر او می شدم، تا صدای ناله ام را بشنود، شاید مهریانی اش زنجیرها را هم آواز ناله من می کردا!
- (۲) اگر در بند عشق او گرفتار می شدم، حتماً شدت عشقم را نزد او فاش می کردم، آنگاه زنجیرهایش ناله سر می دادند!
- (۳) اگر گرفتار غل و زنجیر باشم، و سوز عشق خود را نزد وی فاش کنم، زنجیرهای آن از سر دلسوزی ناله سر می دهند!
- (۴) چرا در بند او نباشم تا سوز عشقم بر او آشکار گردد، و زنجیرها نیز از روی دلسوزی به حالم گریه و زاری کنند!

-۸۶- «مَنْ لَانْ عَوْدَهْ كَنْفَتْ أَغْصَانَهِ!». عَيْنَ الْمَنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ:

- (۱) مهریانی، مهریانی آوردا!
- (۲) یکی بر سر شاخ و بن می بردیدا!
- (۳) آدم خوش خلق یاران بسیار دارد!
- (۴) آنکه به نرمی بازآید گامهای بسیار برداردا!

-۸۷- «أَرْقَبُ الْبَيْتَ مِنْ رَاقِبِهِ!». عَيْنَ الْمَنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ:

- (۱) الجار ثُمَّ الدَّار و الرَّفِيقُ ثُمَّ الْطَّرِيقُ!
- (۲) صاحب الدَّار أَدْرِي بِمَا فِي الدَّارِ!
- (۳) بعث جاري و لم أبع داري!
- (۴) يوتى الحذر من مامنه!

- ۸۸ - « گویند سعدی شیرازی مدت ۱۰۲ سال عمر کرده است که ۳۰ سال آن را در سیر و سفر و نظم اشعار گذرانده!»:

- ۱) يقال إنَّ سعديَ الشيرازيَ قد عاش مائة سنة و سنتين قضى منها ثلاثين سنة في السياحة والسفر ونظم الشعر!
- ۲) يحكى أنَّ السعديَ الشيرازيَ عمر مائة سنة و اثنين انقضى منها ثلاثين سنة في السير والسفر وإنشاد الأشعار!
- ۳) حكي أنَّ سعديَ الشيرازيَ عاش اثنين و مائة سنة أمضى ثلاثين منها في السياحات والأسفار ونظم الشعر!
- ۴) قيل إنَّ سعديَ الشيرازيَ عمر سنتين و مائة سنة مضت ثلاثين منها في الأسفار والسياحة وإنشاد الأشعار!

- ۸۹ - « وقتى حکومت به وی رسید، به نزد قبیله خود رفت تا روزهایی را بین آنان سپری کند!»:

- ۱) لما أفضى الحكم إليه خرج إلى قبيلته ليقضي أياماً فيهم!
- ۲) عندما وصل إليه الحكم غادر بين عشيرته ليكون فيهم بعض الأيام!
- ۳) عندما أفضت الحكومة إليه سار نحو قبيلته و قضى أياماً بينهم!
- ۴) لما وصلت إليه الحكومة تحرك نحو عشيرته ليبقى عندهم بعض الأيام!

■ ■ عین الصحيح في التشكيل (٩١ و ٩٠)

- ۹۰ - « إِنَّهُ شاعر صوفي ولد في بلخ و قبر في قونية و تلقن في الأخيرة التصوف على شمس الدين التبريزي!»:

- ۱) بلخ - تلقن - الأخيرة - التصوف
- ۲) شاعر - صوفي - شمس - التبريزي
- ۳) ولد - قونية - تلقن - التصوف
- ۴) صوفي - ولد - شمس - الدين

- ۹۱ - « و لست احبَّ السَّكَرَ إِلَّا لِأَنَّهُ يُخَدِّرُنِي كَيْ لَا أَحْسَنَ أَذَى الْمَحْنِ!»:

- ۱) لأنَّه - يُخَدِّرُ - أَحْسَنَ - أَذَى
- ۲) السُّكَرُ - أَحْسَنَ - أَذَى - المَحْنِ
- ۳) لستُ - أَحْبَّ - لأنَّه - يُخَدِّرُنِي
- ۴) أَحْبَّ - السُّكَرُ - يُخَدِّرُ - أَحْسَنَ

■ عين الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفى (٩٥ - ٩٢)

٩٦ - ﴿ليلة القدر خير من ألف شهر ... سلام هي حتى مطلع الفجر﴾:

(١) أَلْفٌ: اسم - من الأعداد المفردة الأصلية - نكرة مخصوصة - معرب - صحيح الآخر - منصرف /

مجرور بحرف «من»؛ من أَلْفٌ: جار و مجرور و متعلقهما شبه فعل «خير»

(٢) خَيْرٌ: اسم - مشتق و اسم تفضيل (أصله: أَخْيَرٌ) - نكرة - معرب - ممنوع من الصرف / خبر مفرد

و مرفوع للمبتدأ «ليلة»

(٣) لِيلَةٌ: مفرد مؤنث (و الناء للإفراد) - جامد - معرف بـالـأ - معرب - صحيح الآخر - منصرف / ظرف

أو مفعول فيه للزمان و منصوب، و متعلقه شبه فعل «خير»

(٤) سَلَامٌ: مفرد مذكر - جامد و مصدر - نكرة - معرب - صحيح الآخر / مبتدأ و مرفوع، و الجملة اسمية

٩٣ - «أوصيكم بتقوى الله ... فما أقلَّ من قبْلِها و حملها حقَّ حملها، أولئك الأقلون عدداً!»:

(١) أَقْلَّ: فعل جامد على وزن الماضي لإنشاء التعجب / فعل و فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً، و الجملة

فعلية و خبر و مرفوع محلّاً، و المبتدأ «ما» التعجبية

(٢) حَقٌّ: مفرد مذكر - جامد - نكرة مخصوصة - معرب - صحيح الآخر - منصرف / مفعول مطلق

تأكيدى و منصوب، و عامله فعل «حمل»

(٣) مِنْ: اسم غير منصرف - موصول عام أو مشترك - معرفة - مبني على السكون / متعجب منه و مرفوع

محلّاً على أنه مبتدأ مؤخر، و الجملة اسمية

(٤) عدداً: جامد و غير مصدر - نكرة - معرب - صحيح الآخر - منصرف / تمييز مفرد و منصوب،

و مميّزه الملفوظي «أولئك»

٩٤ - «ألا يا أيها السَّاقِي أدر كأساً و ناولها متى ما تلقى من تَهُوى دع الدنيا و أهملها!»:

(١) تَلَقَّ: مضارع - للمخاطب - معتل و أجوف (إعلاله بالحذف) - متعد - مبني للمعلوم / فعل شرط

و مجزوم بحذف حرف العلة و فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً

(٢) أَدْرَ: فعل أمر - مجرد ثلاثي - معتل و أجوف (إعلاله بالحذف) - لازم - مبني على السكون / فعل

و فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً تقديره «أنت»

(٣) تَهُوَى: للمخاطب - مزيد ثلاثي من باب إفعال - معتل و لغيف مقوون - متعد - مبني للمعلوم - معرب /

فعل مرفوع بضمّة مقدّرة و مع فاعله جملة فعلية و صلة

(٤) السَّاقِي: مشتق و اسم فاعل (مصدره: سقي) - معرب - منقوص / نعت و مرفوع بضمّة مقدّرة بالتباعدة

للفظ المتبع «أي» على خلاف الأصل في الاتّباع

- ٩٥ - «وَإِذَا الدُّرْ زَانَ حُسْنَ وَجْهِكَ زَيْنًا !»:
- ١) حسن: مفرد مذكر – مشتق و صفة مشبهة (مصدره: تحسين) – معرب / الأولى: مفعول به و منصوب؛ و الثانية: اسم «كان» الناسخة و مرفوع
 - ٢) الدر: مفرد مذكر – جامد و غير مصدر – معرف بالـ – معرب – صحيح الآخر – منصرف / مبتدأ و مرفوع، و الجملة اسمية و مضارف إليه و مجرور محلًّا
 - ٣) كان: ماضٍ – للغائب – مجرد ثلثي – معتل و أجوف (اعلاله بالقلب) / فعل من الأفعال الناقصة و هي من التواصخ، و اسمه ضمير «هو» المستتر فيه جوازاً
 - ٤) إذا: اسم غير متصرف – من أدوات الشرط غير الجازمة – نكرة مخصصة / ظرف غير متصرف أو مفعول فيه للزمان و منصوب محلًّا، و متعلقه جواب الشرط

■ ■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٩٦ - ١٠٠)

٩٦ - «إِنَّكَ ... يَدُ الْعُونَ لِغَيْرِكَ، وَهُوَ ... كَذَلِكَ!». عين الخطأ للفراغين:

- ١) ما مددت / ما مدد
- ٢) لم تمدي / لم يمدد
- ٣) ما مددت / ما مدد

٩٧ - عين «أن» مخففة:

- ١) ما يكون لنبني أن يأتي بمعجزة إلا بإذن الله ربنا، إنه هو العزيز المقتدر!
 - ٢) أقطن الإنسان أن لن يموت و يخلد في الدنيا، فلا دوام له و لا لما يتعلّق به!
 - ٣) إن استطاع الإنسان و كان في مقدراته، فعليه أن ينفق و يحسن إلى الآخرين!
 - ٤) إن حياتنا إلا حياة مؤقتة و سنتركها عن قرب، فعليينا عدم الاعتماد عليها !
- ٩٨ - «غُضْتُ أَبْصَارَهُمْ عَمَّا حَرَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ!». عين الصحيح في المبني للمجهول:

- ١) غُضْتُ أَبْصَارَهُمْ عَمَّا حَرَمَ عَلَيْهِمْ!
- ٢) غُضْتُ أَبْصَارَهُمْ عَمَّا حَرَمَ عَلَيْهِمْ!
- ٣) غُضْتُ أَبْصَارَهُمْ عَمَّا حَرَمَ عَلَيْهِمْ!

٩٩ - عين الفاعل قد سدَّ مسدَّ الخبر:

- ١) لنتبه إلى الحوادث النازلة طول عمرنا، كيف نازلة هي فنعالجها !
- ٢) ألستم خائفين مما يهدّكم، فلا تستعدون لوقوعه؟
- ٣) ما عالم ولد أي بما يجري في الحياة، لأنهما صغيران سنًا !
- ٤) صديقي؟ هل أنتما وأفيان بعهدهما؟

١٠٠ - عين ما ليس فيه مفعول به من باب الاختصاص:

- (٢) أنتم عشر الطلبة تكرمون أساندتكم !
- (٤) إنكم معاشر الأساند تخدمون شعوبكم !
- (١) بهم العلماء تقدم الأمم في حياتها !
- (٣) نحن المؤمنين لن نخضع للظالمين !